

Legyen már végre tavasz!

Azért várom a természet fakadását, hogy megszűnjön az élő fák kegyetlen pusztítása.

Az őszi mezőgazdasági munkák befejeztével felzúgnak a motorfűrészek. Vijjogásukat az égtájak minden irányából lehet hallani. Dőlnek a jobb sorsra érdemes faegyedek; általában hatósági engedély nélkül.

Utak, vízfolyások mentén, csenderesekben, de még magántulajdonban lévő üzemtervezett (erdőtervezett) erdőkben is. Az elvetemültebbek még az állami erdőt sem kímélik.

A leginkább áldozatul eső fafaj a fűz, a nyár, az éger, az akác. Magas tuskók, széthagyott gallyfák hirdetik a felelőtlen munkát. Sokszor mezőgazdasági területre dől a kivágott fa. A lelkiismeretlen illető az őszi vetésen hagyja a törzsről levágott ágakat. A szántóföldről traktorral szállítja el a faanyagot, kíméletlenül károsítva a vetést, melyben hótakaró hiányában ebben az évben nagy kárt okoz.

Sajnos kevés a védőszemélyzet. Itt-ott alkalmaznak csak mezőőrt. Általában megszűntek a rendőrőrsök, ahonnan a tartalékban lévő rendőrök közül mindig kaptunk segítséget. Most az egyedül lévő körzeti megbízott erre képtelen. Sokszor a körzetéből kiemelve egyéb megbízatást kap. Tehát a magántulajdonban lévő erdők, fásítások védelmét senki se biztosítja. Igaz, az erdőtulajdonosnak kötelessége a védelem megoldása. De mi van akkor, ha nem tudja, hogy hol van az erdeje? Amikor több a tulajdonos, akkor egymásra várnak.

Mi lehet a megoldás? Csakis az összefogás!

Az 1956-os forradalom és szabadságharc után sokan azt hitték, hogy most már korlátlanul cselekedhetnek. Az emberekben feléledt indulatot csak következetes magatartással lehetett megfékezni.

A legveszélyeztetettebb részekben az erdőgazdaságok helyi ismerettel rendel-

kező, megbízható védőszolgálatosokat alkalmaztak. Sajnos erre most nincs lehetőség, mert a legfontosabb a minél eredményesebb gazdálkodás.

A rendőrőrsök készségesen álltak az erdészek rendelkezésére, akik maguk is – feladatuk teljesítése mellett – védelmi szolgálatot láttak el.

Ennek az összefogásnak eredményeként 2–3 éven belül minimálisra csökkent az erdei kártevés.

Most már tíz éve élünk szabad országban, de a természetben történt kárteteleket még fékezni se tudjuk. (Az erdészeket állandóan támadják, de az egyéni vandálokról szót sem ejtenek a természetvédők.) Tehát össze kell fogniuk a különböző szervezeteknek, hogy gátat vessenek a felelőtlen téli pusztításnak.

Jöjjön a tavasz, amely feket vet a fa-kivágásoknak, és a szántóföldekre irányítja a figyelmet!

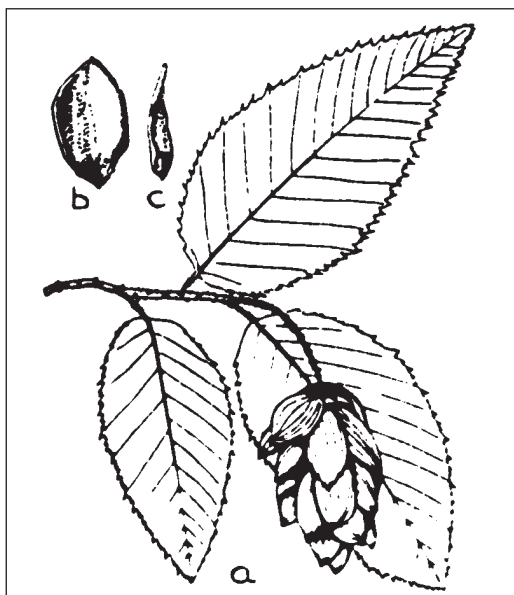
Schalkház Lipót

Komlógyertyán Ásotthalmon

Ásotthalom Csongrád megye délnyugati részén található település. A közel 120 éves Bedő Albert Erdészeti Szakiskolában dolgozom erdész szakoktatóként. Munkám során igen ritka fafajra lettem figyelmes a szakiskola Tanulmányi erdejének 305/A erdőrészletében. Levele a közönséges gyertyánéhoz hasonlít, csak valamivel nagyobb, rugyén a zöldes pikkelyeket világosbarna szegélyek tarkítják, hajtásán paraszemölcsök helyezkednek el, s mindezt enyhén szőrös bevonat fedi (a levéllemez színét is), kérge viszont a galagonya és a vadkörte jellemző kérgének keveréke. Mi lehet? Nem kis fejtörést okozott, mire rátaláltam a megoldásra.

Bartha Dénes: Fa- és cserjehatározó című munkájában megerősítette a fenti leírást. A származási helyre vonatkozóan Gencsi L.–Vancsura R.: Dendrológia című könyvében találtam említést, miszerint a komlógyertyán szubmediterrán faj, a dél-európai molyhos tölgy–virágos kőris karsztbokorerdők kísérő fafaja, többnyire sziklás, törmelékes talajon fordul elő, mészkedvelő.

A Tanulmányi erdőben elődeink több olyan fafajt ültettek, amelyek

többnyire parkokban láthatóak. Így került ide gesztenyefenyő, virginiai boróka, szivarfa stb. Sajnos ezekről eddig nem találtam írásos feljegyzéseket. Valószínűleg sok más fafajjal is kísérleteztek, amelyek az elmúlt évtizedek során nyomtalanul tűntek el a Tanulmányi erdőből. Minden bizonnyal ilyen kísérlet fafaja a most megtalált komlógyertyán is. Nem kétséges, hogy e fajt mesterségesen telepítették be. Ám

érdemes megjegyezni, hogy a komlógyertyán hazánk arborétumaiban is ritkaságszámba megy. A megtalált egyedek külön érdekessége, hogy természetszerű közegben is fennmaradtak úgy, hogy még termést is hoztak.

Az egyedek közül a legméretesebb húsz centiméteres mellmagassági átmérőjű. Mérete és cserepes kérge arra enged következtetni, hogy idősebb példányról lehet szó.

Nagy örömmre szolgál, hogy a szakiskola fafajokban amúgy is sokrétű Tanulmányi erdeje e ritka fajjal gazdagodott, felkeltve a gyanút, hogy esetleg más ritkaságot is rejt ez a pompás erdő.

Marozsán Zoltán
erdész szakoktató

A sajtónap alkalmából az „OBSERVER” Médiafigyelő Kft. a minőségügy ismertsége és elismertsége érdekében végzett újságírói munkájáért *Pápai Gábor* főszerkesztőt Elismerő Oklevéllel tüntette ki.